

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Johannes 11, 33 - 44
Ochtenddienst

Broeders en zusters,

1. **Votum**
2. **Zegengroet**
3. **Zingen : Psalm 33 : 1 en 8 (loflied voor de Here)**
4. **Lezing van de wet**
5. **Zingen : Psalm 78 : 1 en 2 (opwekking om het Woord vd Here ter harte te nemen)**
6. **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
7. **Schriftlezing : Johannes 11 : 1 - 32**
8. **Zingen : Psalm 109 : 13 en 14**
9. **Tekst : Johannes 11 : 33 - 44**
10. **Zingen : Psalm 30 : 1 en 2 (over de Here die uit de dood gered heeft)**
11. **Dankzegging en voorbede**
12. **Slotzang : Lied 169 : 5 en 6 (over de HIJ die ons uit de nacht in het licht riep)**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Nog vier weken en dan is het weer Goede Vrijdag en Pasen. Volgens de kalender van het kerkelijk jaar betekent dat dat we nu in de lijdensweken zitten. Het lijden en de dood van de Here Jezus komt met grote stappen dichterbij. In het hoofdstuk van onze tekst zien we de dood heel duidelijk aanwezig. Maar niet alleen in de dood van Lazarus, maar ook de dood van de Here Jezus. Want op het moment dat het bericht bij de Here komt dat Lazarus ziek was, was Hij aan de overkant van de Jordaan. Bij de plaats waar Johannes de Doper mensen had gedoopt. En dat was een flink eind uit de buurt van Jeruzalem. Dat Jezus daar was, had een goede reden. Want kort daarvoor hadden de Joden in Jeruzalem een poging gedaan om Hem te stenigen (hfst. 10, 31). De vijandschap van de Joden tegen Hem was sowieso de laatste maanden steeds verder toegenomen. De Here heeft dit zelf goed gevoeld. Maar ook de apostelen zijn zich van de haat van de Joden tegen hen heel bewust. Als Hij in vers 7 aan de discipelen meldt dat Hij naar Judea wil gaan. - Judea waar Jeruzalem ligt en Betanië, het dorp waar Lazarus met zijn zussen Maria en Martha woonde. - Dan herinneren de discipelen aan dat voorval van die bijna steniging. Door te zeggen: Rabbi, onlangs trachtten de Joden u te stenigen en nu gaat U daar weer naartoe? Als het voor de discipelen duidelijk wordt dat het besluit van hun Heer vaststaat, dan zegt Thomas: laten wij dan ook maar gaan om met Hem te sterven. Zo komt tussen de regels door steeds meer het naderende einde van de Here naar boven. Ik verkondig u vanmorgen de blijde boodschap van de Here Jezus onder het volgende thema:

Jezus van Nazareth toont zijn heerlijkheid in de opwekking van Lazarus uit de dood.

We zien daarbij de volgende dingen:

- 1. Jezus heerlijkheid in zijn verdriet en woede**
- 2. Jezus heerlijkheid in de opwekking van Lazarus**

We zullen dus eerst letten op de heerlijkheid van de Here in zijn verdriet en woede.

Het gebeurt niet vaak in de evangeliën dat ons zo duidelijk de emoties van de Here worden getekend. Als we een moment uit het leven van de Here zouden moeten noemen, waarin de gevoelens van de Her duidelijk zichtbaar worden, dan zullen de meesten van ons het moment vlak voor de gevangenneming noemen. Als Hij in de hof van Getsema-

ne is en Hij de angst voor het naderend lijden Hem even te machtig wordt en zijn zweet als bloeddruppels werd. Maar hier in onze tekst krijgen we een duidelijke beschrijving van de gevoelens van de Here. We zien Hem twee keer boos wordt en zich opwindt. We zien Hem huilen bij het graf van Lazarus. We zien bij de Here een hele mengeling aan gevoelens. Boosheid, ontroering en verdriet. Ze strijden om de voorrang en vermengen zich met elkaar.

Waarom is de Here zo aangedaan door woede en verdriet? Zijn hevige emoties vallen niet te verklaren uit het simpele feit dat zijn vriend Lazarus overleden is. Want voor de Here was Lazarus niet dood. Voor Hem sliep hij alleen maar. Hij wist dat Hij heel binnenkort alweer met Lazarus zou praten en aan tafel zou kunnen zitten. Dus dat is niet de verklaring. Laten we eerst eens nadenken over de vraag waarom de Here verbolgen was. De NBV spreekt over ergernis. En dat geeft wel goed aan wat de Here beleeft: ergernis. Het Griekse woord dat hier gebruikt heeft als grondbeteken is het grommen van een leeuw. Als wij bijvoorbeeld bezig zijn met een moeilijke klus en lukt telkens niet, dan kunnen wij ook zo'n grommend geluid maken.

Maar waar komt die ergernis van vers 33 nu uit voort? Ik denk dat vers 38 ons de goede richting op wijst. Daar wordt gezegd dat de Here zich opnieuw ergert. En waar die ergernis door gewekt is, vertelt Johannes in vers 37. Sommige van de mensen die Maria waren gevolgd toen Martha haar naar Jezus had gestuurd, hadden gezegd: Had Hij, die de ogen van de blinde heeft geopend, er niet voor kunnen zorgen dat Lazarus niet gestorven was? De ergernis van de Here heeft blijkbaar te maken met de manier waarop de mensen met Hem omgaan. En dat Hij zich daaraan stoort zal ieder mens begrijpen. Want wat moet het vermoeiend voor Hem zijn geweest om met altijd maar weer die kleingelovige mensen om je heen te hebben. Toen de zusters Hem het bericht hadden gestuurd (waarschijnlijk via een bode) dat hun broer ziek was, toen had Hij gezegd dat de ziekte van Lazarus niet bedoeld was op deze uit te laten lopen op de dood, maar met het oog op de eer van God. Maar wat was de Here tegen gekomen? Eerst waren ze Martha tegen gekomen. Daar had de Here duidelijk tegen gezegd dat Hij de opstanding was. Maar of ze het nu helemaal begrepen had. Daarna was Maria gekomen. Zij had op zich haar geloof in de Here uitgesproken. Want ze had gezegd dat als de Here er geweest was toen Lazarus nog leefde, dat Hij hem dan wel genezen zou hebben. Maar aan de andere kant heeft zij blijkbaar niet het geloof dat Hij haar broer ook uit de dood zou

kunnen opwekken. En blijkbaar heeft niemand dat geloof. Want de mensen die Maria waren gevolgd, zijn ook aan het huilen. Onder hen is er blijkbaar ook niemand die op het idee is gekomen dat Christus Lazarus ook uit de dood zou kunnen wekken. Terwijl daar toch best reden voor was. Hij heeft zieken genezen, boze geesten verdreven, Hij heeft zelfs de wind en de golven tot kalmte gebracht. Vandaar zijn ergernis. Een ergernis die nog een keer wordt aangewakkerd als sommige van de mensen die Maria zijn gevolgd er nog een keer blijk van geven, dat Jezus Lazarus wel had kunnen genezen van zijn ziekte, maar Hij nu te laat is. Als je erover nadenkt, dan is het onbegrijpelijk dat de Here Jezus toch telkens nieuwe wonderen deed.

Johannes schrijft ook dat de Here diep ontroerd, diep bewogen was en huilde. Waar werd deze ontroering door veroorzaakt? En waarom huilde de Here? Opnieuw: dit kan niet zijn vanwege het simpele feit dat Lazarus gestorven was. Voor Hem sliep Lazarus. Waarom was de Here dan zo diep beroerd? Omdat er bij niemand de verwachting was dat Christus Lazarus uit de dood zou gaan wekken? Ik geloof het niet. Daarover was Hij geërgerd. Misschien ook wel verdrietig. Zoiets kan natuurlijk. Maar dan spreek je niet over ontroering en diepe bewogenheid. Ik geloof dan ook dat de reden een andere is. Christus staat hier oog in oog met een Maria die diep bedroefd is over de dood van haar broer. Hij staat tegenover vrienden en kennissen van de familie die ook diep bedroefd zijn. Hij staat hier oog in oog met de verschrikking van de dood. De dood die de band tussen mensen die elkaar liefhebben doorsnijdt. Hij is bewogen door de gevoelens van wanhoop en verslagenheid van Maria. En deze gevoelens worden van binnenuit versterkt, door het feit dat zijn eigen dood nabij is. De dood maakt zoveel moois en kostbaar stuk. De dood brengt zoveel verdriet. De dood haalt een mens weg uit de kring van de mensen voor wie hij of zij zoveel betekent. Christus ziet hier dus ook de verschrikking van de zonde waardoor de dood met al zijn verschrikking in de wereld is gekomen. Door de dood van Lazarus komt nu zijn eigen dood wel heel dichtbij. Zo toont de Here in de zuiverheid van zijn ergernis over het kleingeloof en in zijn bewogenheid en verdriet over de dood, zijn heerlijkheid. Dat in de eerste plaats.

We zullen in de tweede letten op de heerlijkheid van de Here in de opwekking van Lazarus uit de dood. Nu Christus zo oog in oog staat met de verschrikking van de dood, wil Hij zo snel mogelijk een einde maken aan dit verdriet en deze pijn. Daarom vraagt hij diep bewogen, waar ze Lazarus hebben neergelegd. Die vraag was niet puur

informatief gesteld, maar de luisteraars begrepen goed dat Jezus naar het graf wilde. Want ze zeggen: Here, kom maar mee en zie. Zo namen ze Jezus mee naar het graf van Lazarus. Bij het graf aangekomen geeft Jezus de opdracht om de steen voor het graf weg te halen. Maar dat levert een heftig protest op van Martha: maar Heer, de stank! Hij ligt er al vier dagen! In het warme Israël worden overledenen zo snel mogelijk begraven. Meestal op hun sterfdag nog. Daar waren geen koelinstallaties, zoals wij die vandaag hebben. En het gevaar van een uitbraak van ziekten was levensgroot. Daarom werd er niet getreuzeld maar zo snel mogelijk begraven. Dat verklaart waarom het al de vierde dag is dat Lazarus in het graf ligt. En in een dergelijk warm klimaat gaat de ontbinding van een lichaam snel. Vandaar deze waarschuwing voor de lijkvlucht die uit het graf zal komen als de steen zal worden verwijderd. Christus ontkent niet dat het zal stinken, maar dat houdt Hem niet tegen. Hij herinnert Martha aan zijn belofte dat ze Gods grootheid zal zien als ze gelooft. Martha laat zich door deze woorden overtuigen en staakt haar verzet. De steen wordt van het graf gehaald.

Als de steen is weggehaald gaat de Here in gebed. Maar het is niet het soort gebed dat je hier zou verwachten. Je zou verwachten dat Christus hier aan zijn Vader gaat vragen om Lazarus uit de dood op te wekken. Maar dat is niet het geval. Christus spreekt een dankgebed uit. “Vader, Ik dank U dat U Mij verhoord hebt. U verhoort Mij altijd, dat weet Ik, maar Ik zeg het ter wille van al die mensen hier, opdat ze zullen geloven dat u mij gezonden hebt”.

Na zijn Vader gedankt te hebben, roept Hij: “Lazarus kom naar buiten”. En op dat woord van Jezus Christus komt Lazarus naar buiten. Gehinderd door linnen doeken waarin zijn handen en voeten waren gewikkeld, komt Hij naar buiten. Zijn gezicht is nog bedekt door een doek. Daarom geeft de Here opdracht om Lazarus te verlossen van deze doeken. Zo komt Lazarus terug bij zijn zussen Maria en Martha. Zo mag hij verder leven in het midden van zijn vrienden en zijn kennissen. Lazarus is opgestaan uit de dood. De verschrikkelijke lijkvlucht is de stille maar o zo aanwezige getuige van het feit dat deze Lazarus die hier levend in hun midden staan, daarnet nog dood was. Hier is geen twijfel mogelijk. Hier is geen ruimte voor menselijke verklaringen. Hier is maar één verklaring mogelijk: hier is een onvoorstelbaar wonder gebeurd: deze Lazarus is door Jezus van Nazareth opgewekt uit de dood. Wat een grootheid en heerlijkheid legt Jezus hier aan de dag.

Zo verheerlijkt God zijn Zoon. Zo geeft Hij zijn Zoon datgene waar Hij door zijn Zoon al voor bedankt was. Hij laat zien dat deze Jezus van Nazareth werkelijk zijn Zoon is. Hij laat zien dat deze Jezus van Nazareth werkelijk de Messias is. Want deze Jezus weet zelfs de dood te overwinnen. Tegen Martha had Jezus gezegd dat Hij de opstanding en het leven is. En Hij is het leven. En wie dus met Hem verbonden is door het geloof is Hem is verbonden met het leven. En wie verbonden is met het leven zal niet sterven. Ja, hij kán niet sterven. Jezus is het leven en buiten Hem is geen leven. Dat is maar niet een kwestie van blind geloof, maar dat heeft Hij bewezen door Lazarus uit de dood te wekken terwijl deze al vier dagen in zijn graf lag.

De Vader heeft de heerlijkheid van zijn Zoon zichtbaar gemaakt zoals nog nooit tevoren. Jezus blijkt sterker dan de onoverwinbare geachte vijand: de dood. Het doel van deze verheerlijking was dat de mensen tot geloof zouden komen, zoals de Here in vers 15 heeft gezegd. Daar had de Here gezegd: Lazarus is gestorven, en het verblijdt Mij om u, dat Ik daar niet geweest ben, opdat u tot geloof komt. Met de onmiskenbare opwekking van Lazarus stelt de Here een daad zijn tijdgenoten onder enorme druk zet. Want iedereen in Judea zal hierover spreken. En niemand ontkomt aan de vraag of Jezus van Nazareth nu de Christus is of niet. Je kunt nu niet meer neutraal blijven. Wat moet Jezus nog meer laten zien als je dit wonder van Hem niet gelooft? Je kunt niet meer zeggen: laten we eens afwachten wat deze Jezus nog meer gaat doen, want dit vind ik nog niet overtuigend. Je moet kiezen: je bent voor Hem óf tegen Hem. De tussenweg is nu absoluut geblokkeerd.

En dat blijkt ook uit het vervolg. Want als de Farizeeën en schriftgeleerden horen dat Jezus, Lazarus uit Betanië uit de doden heeft opgewekt, dan voelen ze een enorme druk. Want ze beseffen dat velen in Jezus zullen gaan geloven vanwege dit teken. Ze vrezen hun invloed op het volk te verliezen en daarmee hun beschermde positie bij de Romeinen. Daarom besluiten ze dat Jezus van Nazareth moet sterven. Zo krijg je de absurde situatie dat Jezus met het heerlijkste teken dat Hij heeft gedaan tot dat moment: namelijk het uit de dood opwekken van een mens, zijn eigen doodvonnis heeft getekend. Zo wordt deze dag van overwinning tegelijk een dag van groot verlies. Een dag van groot verlies met het oog op een nog grotere overwinning: namelijk de overwinning op de duivel.

Amen